

معاونت درمان

دبیرخانه شورای راهبردی تدوین راهنماهای سلامت

شناسنامه و استاندارد خدمت

برونکوسکوپی تشخیصی

بهمن ماه ۱۳۹۶

مقدمه:

توسعه جوامع و گسترش نظام های سلامت، به ویژه در دو سده اخیر و نیز گسترش علوم پزشکی در جهان موجب شده است که تقریباً تمام کشورها به منظور برآورده شدن نیازهای سلامت محور خود، به تدوین راهنماهای بالینی (راهکارها، سیاست ها، استانداردها و پروتکل های بالینی) در راستای ارتقا سطح کیفی و کمی ارائه خدمت و همچنین تدوین سیاست های کلان در چارچوب استقرار پزشکی مبتنی بر شواهد گام بردارند. از سویی ضرورت تعیین حدود و ثغور اختیارات دانش آموختگان حرف مختلف پزشکی و استاندارد فضای فیزیکی و فرآیندهای ارائه خدمات سبب شد تا تدوین شناسنامه های مرتبط به منظور افزایش ایمنی، اثر بخشی و هزینه اثر بخشی در دستور کار وزارت متبوع قرار گیرد.

اندازه گیری کیفیت برای جلب اطمینان و حصول رضایت آحاد جامعه، قضاوت در زمینه عملکردها، تامین و مدیریت مصرف منابع محدود، نیازمند تدوین چنین راهنماهایی می باشد. این مهم همچنین به سیاستگذاران نیز کمک خواهد نمود تا به طور نظام مند، به توسعه و پایش خدمات اقدام نموده و از این طریق، آنان را به اهدافی که نسبت به ارائه خدمات و مراقبت های سلامت دارند، نائل نماید تا به بهترین شکل به نیازهای مردم و جامعه پاسخ دهند. علاوه بر تدوین راهنماها، نظارت بر رعایت آن ها نیز حائز اهمیت می باشد و می تواند موجب افزایش رضایتمندی بیماران و افزایش کیفیت و بهره وری نظام ارائه خدمات سلامت گردد. طراحی و تدوین راهنماهای مناسب برای خدمات سلامت، در زمره مهمترین ابعاد مدیریت نوین در بخش سلامت، به شمار می آید. اکنون در کشورمان، نیاز به وجود و استقرار راهنماهای ملی در بخش سلامت، به خوبی شناخته شده و با رویکردی نظام مند و مبتنی بر بهترین شواهد، تدوین شده است.

در پایان جا دارد تا از همکاری های بی دریغ معاون محترم درمان «جناب آقای دکتر محمد حاجی آقاجانی»، معاون محترم آموزشی «جناب آقای دکتر باقر لاریجانی» و شورای راهبردی تدوین راهنماهای بالینی در مدیریت تدوین راهنماهای طبابت بالینی، و نیز هیات های بورد و انجمن های علمی تخصصی مربوطه، اعضاء محترم هیئت علمی مراکز مدیریت دانش بالینی و همچنین هماهنگی موثر سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی و سازمان های بیمه گر و سایر همکاران در معاونت های مختلف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تقدیر و تشکر نمایم.

انتظار می رود راهنماهای طبابت بالینی تدوین شده تحت نظارت فنی دفتر ارزیابی فناوری، تدوین استاندارد و تعرفه سلامت و کمیته فنی تدوین راهنماهای بالینی، مورد عنایت تمامی نهادها و مراجع مخاطب قرار گرفته و به عنوان معیار عملکرد و محک فعالیت های آنان در نظام ارائه خدمات سلامت شناخته شود.

امید است اهداف متعالی نظام سلامت کشورمان در پرتو گام نهادن در این مسیر، به نحوی شایسته محقق گردد.

دکتر سید حسن قاضی زاده هاشمی

وزیر

تنظیم و تدوین:

- ۱- دکتر محمدرضا مسجدی
- ۲- دکتر اردا کیانی
- ۳- دکتر انسیه واحدی
- ۴- دکتر علیرضا اسلامی نژاد
- ۵- دکتر سید علی جواد موسوی

تحت نظارت فنی:

گروه استانداردسازی و تدوین راهنماهای سلامت
دفتر ارزیابی فن آوری، استانداردسازی و تعرفه سلامت

دکتر سید موسی طباطبایی، فرانک ندرخانی،

دکتر آرمین شیروانی، دکتر مریم خیری، مرتضی سلمان ماهینی

الف) عنوان دقیق خدمت مورد بررسی (فارسی و لاتین):

برونکوسکوپی، قابل انعطاف تشخیصی، با یا بدون راهنمایی فلئوروسکوپ شامل بررسی طناب‌های صوتی، تراشه، برونش‌های اصلی راست و چپ و برونش‌های سگمانته
کد ملی: ۳۰۰۵۰۰

ب) تعریف و تشریح خدمت مورد بررسی:

دیدن تارهای صوتی، تراشه، کارینا و برونشها از طریق برونکوسکوپ قابل انعطاف

ج) موارد ضروری انجام مداخله تشخیصی:

۱. بررسی وضعیت طناب صوتی و ضایعات مرتبط
۲. شک به جسم خارجی
۳. تومور ریه
۴. تنگی تراشه
۵. هرگونه انسداد و یا آسیب راههای هوایی
۶. هرگونه ضایعه مخاطی
۷. بررسی بعد از درمان
۸. سرفه بدون علت

ج-۱) تعداد دفعات مورد نیاز

- بر حسب ضرورت در شرایط شک تشخیصی
- جهت بررسی درمانی در هر بار درمان یا در فواصل دوهفته

د) ویژگی های فرد/افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز (Order) خدمت مربوطه و استاندارد تجویز:

متخصص داخلی، متخصص اطفال، متخصص طب اورژانس، متخصص جراح عمومی، فوق تخصص ریه، فوق تخصص توراکس، فوق تخصص ایمونولوژی بالینی، متخصص بیهوشی و فلوشیپ / فوق تخصص مراقبت های ویژه

ه) ویژگی های ارائه کننده اصلی صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت مربوطه:

فوق تخصص ریه و فوق تخصص جراحی توراکس

و) عنوان و سطح تخصص های مورد نیاز (استاندارد) برای سایر اعضای تیم ارائه کننده خدمت:

ردیف	عنوان تخصص	تعداد مورد نیاز به طور استاندارد به ازای ارائه هر خدمت	میزان تحصیلات مورد نیاز	سابقه کار و یا دوره آموزشی مصوب در صورت لزوم	نقش در فرایند ارائه خدمت
۱	کمک پرستار	۱ نفر	دیپلم به بالا		آماده سازی بیمار
۲	تکنسین بیهوشی	۱ نفر	فوق دیپلم به بالا		صرفاً جهت مانیتورینگ بیمار (بر حسب نیاز)
۳	پرستار	۱ نفر	لیسانس	کارآموزی	
۴	متخصص بیهوشی	۱ نفر	دکترای تخصصی		بر حسب نیاز

ز) استانداردهای فضای فیزیکی و مکان ارائه خدمت:

یک اتاق حاوی تهویه مناسب و نور کافی در بیمارستان و مرکز جراحی محدود

ح) تجهیزات پزشکی سرمایه ای به ازای هر خدمت:

دستگاه برونکوسکوپ قابل انعطاف (استاندارد و پرتابل) با ملحقات، وسایل احیا، مانیتور، فشار سنج، اکسیژن، دستگاه بیهوشی و ونتیلاتور، ماسک CPAP و LMA

ط) داروها، مواد و لوازم مصرفی پزشکی جهت ارائه هر خدمت:

میزان مصرف (تعداد یا نسبت)	اقلام مصرفی مورد نیاز	ردیف
بر حسب نیاز	اسپری سالبوتامول	۱
	لیدوکائین	۲
	اپی نفرین و آتروپین	۳
	انواع سرم های تزریقی	۴
	میدازولام	۵
	فتانیل	۶
	پروپوفول	۷
	هیدروکورتیزون	۸
	آمینوفیلین	۹
	مرفین /پتیدین	۱۰
	ترانس آمین	۱۱

ی) استانداردهای گزارش

۱. گزارش وضعیت حرکت طنابهای صوتی
۲. وضعیت تراشه
۳. وضعیت کارینا
۴. وضعیت برونش ها

م) اقدامات پاراکلینیکی، تصویربرداری، دارویی و ... مورد نیاز قبل از ارائه خدمت:

در موارد غیر اورژانسی که بیمار بصورت الکتیو مراجعه می نماید رعایت موارد ذیل قبل از ارائه خدمت ضروری است:

- رادیوگرافی قفسه سینه (CXR) با یا بدون CT قفسه سینه
- آزمایش خلط منفی از نظر BK (در موارد ضروری)
- مشاوره قلب و عروق در افراد بالای ۵۰ سال (در صورت ضرورت)

گ) شواهد علمی در خصوص کنتر اندیکاسیون های دقیق خدمت:

- اختلال شدید همودینامیک
- آریتمی قلبی پایدار
- هیپوکسی غیر قابل اصلاح

ل) مدت زمان ارائه هر واحد خدمت:

۱۵ الی ۳۰ دقیقه

منابع:

- BTS Guideline
- ATS/ERS

- تاریخ اعتبار این استاندارد از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.

بسمه تعالی

فرم تدوین راهنمای تجویز

عنوان استاندارد	کد RVU	کاربرد خدمت		افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز	ارائه کنندگان اصلی صاحب صلاحیت	شرط تجویز		محل ارائه خدمت	تواتر خدمتی		مدت زمان ارائه	اقدامات مورد نیاز قبل از ارائه خدمت و گزارش
		بستری	سرپایی			اندیکاسیون	کنتر اندیکاسیون		تعداد دفعات مورد نیاز	فواصل انجام		
برونکوسکوپی تشخیصی	300500	*	*	متخصص داخلی، متخصص اطفال، متخصص طب اورژانس، متخصص جراح عمومی، فوق تخصص ریه، فوق تخصص توراکس، فوق تخصص ایمنولوژی بالینی، متخصص بیهوشی و فلوشیپ / فوق تخصص مراقبت های ویژه	فوق تخصص ریه و فوق تخصص جراحی توراکس	۱. بررسی وضعیت طناب صوتی و ضایعات مرتبط ۲. شک به جسم خارجی ۳. تومور ریه ۴. تنگی تراشه ۵. هرگونه انسداد و یا آسیب راههای هوایی ۶. هرگونه ضایعه مخاطی ۷. بررسی بعد از درمان ۸. سرفه بدون علت	۱. اختلال شدید همودینامیک ۲. آریتمی قلبی پایدار ۳. هیپوکسی غیر قابل اصلاح	بیمارستان	۱- بر حسب ضرورت در شرایط شک تشخیصی ۲- جهت بررسی درمانی در هر بار درمان یا در فواصل دو هفته	۱۵ الی ۳۰ دقیقه	در موارد غیر اورژانسی که بیمار بصورت الکتیو مراجعه می نماید رعایت موارد ذیل قبل از ارائه خدمت ضروری است: • رادیوگرافی قفسه سینه (CXR) با یا بدون CT قفسه سینه • آزمایش خلط منفی از نظر BK (در موارد ضروری) • مشاوره قلب و عروق در افراد بالای ۵۰ سال (در صورت ضرورت) استانداردهای گزارش شامل: ۱. گزارش وضعیت حرکت طنابهای صوتی ۲. وضعیت تراشه ۳. وضعیت کارینا ۴. وضعیت برونش ها	

- تاریخ اعتبار این راهنما از زمان ابلاغ به مدت ۲ سال می باشد و بعد از اتمام مهلت زمانی میبایست ویرایش صورت پذیرد.